

Informacja Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie terenów postoczniowych w Gdańsku

Założone w 1380 roku i wkrótce potem zburzone Młode Miasto stało się w XIX wieku miejscem lokalizacji szeregu zespołów produkcyjnych, połączonych w 1947 r. w jeden zakład pod nazwą Stocznia Gdańska. Stała się ona areną protestów robotniczych w 1970 i w 1980 r., a następnie – narodzin „Solidarności”. Wyjątkowa historia Stoczni Gdańskiej i strajku w sierpniu 1980 roku rozstawiły ten teren na całym świecie, a wydarzenia związane z powstaniem NSZZ „Solidarność” nadały mu miano kolebki Solidarności.

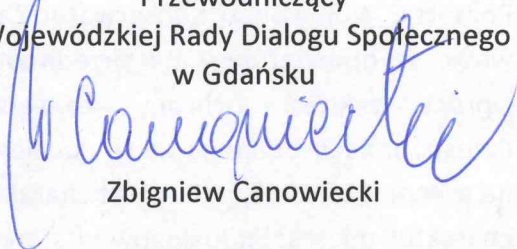
W drugiej połowie lat 90-tych XX wieku, po ustaniu produkcji stoczniowej na przedmiotowym terenie oraz zmianach właścicielskich, na wniosek ówczesnej dyrekcji Stoczni Gdańskiej oraz innych ulokowanych w jej sąsiedztwie zakładów a także władz miejskich zespół z Politechniki Gdańskiej opracował pierwsze plany przekształcenia tych terenów w dzielnicę śródmiejską. W ich konsekwencji w 2002 roku Biuro Rozwoju Gdańska przejęło opracowywanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego nr 1125 (Gdańsk-Nowe Miasto-Północ) oraz 1128 (Gdańsk-Nowe Miasto-Stocznia, plac Solidarności). Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w 2004 roku, jako właściwy organ, uzgodnił wówczas obowiązujący na przedmiotowych terenach zakres ochrony konserwatorskiej. Oprócz zakresu ochrony konserwatorskiej Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego definiują także docelowe funkcje terenów. Poza obszarami zlokalizowanymi na północ, które mają utrzymać charakter produkcyjny, tereny Młodego Miasta mają uzyskać charakter mieszkalno-usługowy i stanowić integralną część Śródmieścia Gdańska. Zarówno zakres ochrony jak i potencjał rozwoju terenów są zgodne ze strategią rozwoju Miasta Gdańska jak i Województwa Pomorskiego.

Wskutek nasilających się protestów społecznych przeciwko wyburzaniu obiektów postoczniowych, Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków zainicjował szereg procedur mających na celu rozszerzenie uzgodnionego już wcześniej stanowiska. Ponadto Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wystąpiło z postulatem wpisania terenów dawnej Stoczni Gdańskiej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Obecni właściciele nabyli tereny inwestycyjne w dobrej wierze, opierając swoje decyzje na zapisach Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego z których wynikała ich wartość rynkowa. Właściciele podkreślają, że nie są przeciwni planom MKiDN wpisania terenów dawnej Stoczni Gdańskiej na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz deklarują

aktywne wsparcie tego procesu. Nie może to jednak odbywać się bez współpracy w uzgadnianiu warunków prowadzenia działalności inwestycyjnej na tych terenach. Wysokie koszty rewitalizacji historycznej zabudowy wymagają od inwestorów realizacji częstokroć odmiennych od wcześniej zamierzonych projektów deweloperskich na terenach działek, które nabyli z określonymi wytycznymi wynikającymi z zapisów Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

W przekonaniu wielu środowisk w tym naukowego wymogi związane z ochroną dziedzictwa historyczno – kulturowego nie powinny jednak znacząco opóźniać czy wręcz blokować tworzenia przyszłości miasta i jego mieszkańców zgodnie z uzgodnioną wcześniej i zapisaną w dokumentach planistycznych wizją; wręcz przeciwnie, powinno stawać się świadomie chronionym, ale też wykorzystywanym atutem rozwojowym. Nie zmienia to faktu, iż zaistniała sytuacja może doprowadzić do zahamowania bądź zaniechania potencjału rozwoju nowej dzielnicy, a co za tym idzie do dalszej degradacji terenów i wartościowych obiektów. W związku z powyższym celowe byłoby, aby Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjęło konstruktywny dialog z interesariuszami celem wypracowania wspólnego stanowiska, które umożliwiłoby należyłą ochronę naszego dziedzictwa i jednoczesny rozwój tej części miasta Gdańska.

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Gdańsku

Zbigniew Canowiecki